

**Дніпровський національний
університет імені Олеся Гончара**

**ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ
ПІД ЧАС АРТОБСТРІЛУ І БОМБАРДУВАННЯ
ЖИТЛОВИХ МАСИВІВ**

Відділ містобудування, архітектури, ЖКГ, інфраструктури та надзвичайних ситуацій райдержадміністрації надає рекомендації щодо поведінки населення у випадку артобстрілу або бомбардування

Загальні правила на початку артобстрілу та бомбардуванні такі:

На вулиці:

Якщо ви почули свист снаряду (він більше схожий на шелест), а через 2-3 секунди – вибух, відразу падайте на землю.

Не панікуйте:

Уже те, що ви чули сам звук польоту, означає, що снаряд пролетів достатньо далеко від вас, а ті секунди перед вибухом лише підтвердили достатньо безпечну відстань. Однак, наступний снаряд пролетить ближче до вас, а тому замість самозаспокоєння швидко і уважно озирніться навколо: де можна більш надійно сховатися?

Якщо є якийсь виступ (навіть тротуар – то поруч з ним), канава, будь-яке заглиблення у землі – скористайтеся цим природним захистом. Якщо є якась бетонна конструкція – ляжте поруч з нею.

Лежати потрібно для того, щоб знизити шанс попадання осколків. Усе це не допоможе при прямому попаданні, але знизить ризик осколочних поранень. Осколки летять уверх і по до торканій. Якщо людина стоїть – більше шансів опинитися у них на шляху, ніж коли лежить.

У транспорті:

Якщо перші вибухи застали вас в дорозі на власному авто – не розраховуйте, що на авто ви можете швидко втекти від обстрілу: ви не можете знати в який бік перенесеться вогонь, і чи не почнеться подальший обстріл, скажімо, з мінометів. До того ж, бензобак вашого авто додає ризику обгоріти. Тому, негайно залишайте машину і швидше шукайте укриття.

У випадку, якщо обстріл застав вас у маршрутці, тролейбусі, трамваї – варто негайно залишити транспорт, відбігти від дороги у напрямку «від будинків та споруд» й залягти на землю. Озирніться і очима пошукайте більш надійне укриття. Перебігати варто короткими перебіжками відразу після наступного вибуху.

Не рядом з машиною (автобусом, тролейбусом, тощо). Якщо будуть бити, то спочатку по машині, потрапить у неї, вона вибухне разом з людиною. Потрібно вилізти, краще з протилежного від обстрілу боку, і відповзти подалі, потім лягти.

Не підходять для укриття:

- під'їзди будь-яких будов, навіть невеликі прибудови до споруди. Від багатоповерхових/багатоквартирних будинків взагалі відбігти хоча б на метрів 30-50;
- місця під різною технікою (скажімо, під вантажівкою чи автобусом);
- звичайні ЖЕКівські підвали будинків. Вони абсолютно не пристосовані для укриття під час авіа налетів чи ракетно-гарматних обстрілів (мова йде про слабкі перекриття, відсутність запасних виходів, вентиляції, тощо...).

Що робити під час артобстрілів?

Під час артилерійського, мінометного обстрілу або авіаційного нальоту не залишайтеся у під'їздах, під арками та на сходових клітках. Також небезпечно ховатись у підвалах панельних будинків, біля автомобільної техніки, заправок і під стінами будинків легких конструкцій. Це неміцні об'єкти, тому ви можете опинитись під завалами чи травмуватись.

Якщо вогонь артилерії, мінометний обстріл, авіаційне бомбардування застали вас на дорозі – негайно лягайте на землю, туди, де є виступ або хоча б у невелике заглиблення. Захист можуть надавати бетонні конструкції (крім тих, які можуть обвалитись чи загорітись), траншеї, неглибокі підземні колодязі, канави, широкі труби водостоку.

**Закривайте долонями вуха та відкрийте рот –
це врятує від контузії, убереже від баротравми.**

**Не розбирайте завали самостійно,
чекайте фахівців та представників аварійно-рятувальної служби.**

Начальник штабу
цивільного захисту ДНУ

Олександр ВРЯШНИК